

מן שבעה היכלות והוא היכל אדם קדמון ובהיכל זה יש שבעה שערים .

השער הראשון

דרוש עגולים ווישר ובו חמשה ענפים .

ענף א

(א) בענין חכמת הכוונה של בריאת העולמות נבאר עתה ב' חקירות שנתעסקו בהם המקיבלים . החקירה הראשונה הוא מה שמקרו חכמים ראשונים ואחרונים לרעת סיבה בריאת העולמות לחיזה סיבה היתה וכמנו וגמרו וגזרו אומר כי סיבת הדבר היה לפי שהנה הוא יתברך מוכרח שיהיה שלם בכל פעולותיו וכוחותיו ובכל שמותיו של גדולה ומעלה וכבוד ואם לא היה מוליד פעולותיו וכוחותיו לידו פועל ומועשה לא היה כבי' נקרא שלם לא בפעולותיו ולא בשמותיו וכינויו כי השם הגדול שהוא בן ד' אותיות הוי"ה נקרא בן על הוראות הווייתו הנלחית וקיומו לעד היה הוה ויהיה (ב) טרם הבריאה ובזמן קיום הבריאה ואחרי ההפטר אל מה שהיה . ואם לא נבראו העולמות וכל אשר בהם לא יוכל ליראות חמימת הוראת הווייתו יתברך הנלחית בעבר והוה ועתיד ולא יהיה נקרא בשם הוי"ה כנ"ל . וכן שם ארטי"ת נקרא בן על הוראת ארנות היות לו עבדים והיא ארון עליהם ואם לא היה לו נבראים לא יוכל ליקרא בשם ארון ועד' בשאר שמות כולם וכן בענין הכנויים כגון רחום ומנון ארך אפים לא יקרא על שםם וולת בהיות נבראים בעולם שיקראו לו ארך אפים וכיוצא בזה בשאר הכינויים כולם . אמנם בהיות העולמות נבראים אז ילאו פעולותיו וכוחותיו יתברך לידו פועל ויהיה נקרא שלם בכל מיני פעולותיו וכוחותיו וגם יהיה שלם בכל השמות וכינויים בלתי שום חסרון כלל ח"ו . וענין טעם זה נחבאר היטב בס"ה פ' פנחס דרנ"ז ע"ב וז"ל פקידה תליסר וכו' דא ק"ש ואית למנדע דהיהו אקרי חכם בכל מיני חכמות ומבין בכל מיני תבונות וכו' (ג) אלא קודם דברא עלמא אחקרי בכל אילין דרגין ע"ש ברין דהוו עמידין להבראות דאי לאו הויין ברין בעלמא אמאי אחקרי רחום דין אלה ע"ש ברין דעמידין וכו' ובפ' בא דמ"ב וז"ל דאי לא אהפשט נהוריה על כל ברין אידך ישתמודעון ליה ואידך יתקיים מלא כל הארץ כבודו :

החקירה ב

היא קרובה אל שאלת מה למעלה ומה למטה מה לפנים ומה לאחור במס' חגיגה פ' אין דורשין והנה להיות השאלה זו עמוקה מאד אשר כמעט מסתכן האדם בהעמיק הסתכלותו בחקירה זו . וענינו כאשר הזכירו חז"ל במשנה הנ"ל כל המסתכל בד' דברים אלו ראוי לו שלא בא לעולם [מה למעלה מה למטה מה לפנים מה לאחור וכל שלא חס על כבוד קונו ראוי לו שלא בא לעולם] . וע"כ לא נוכל להרחיב ולהעמיק בחקירתם . אמנם נבאר בע"ה ראשי פרקים כמלין מן התרכים בלתי הסתכלות בדברים העמוקים והמסכיל על דברינו אלה ימלא טוב טעם ודעת אם

יבנינו . והנה ענין החקירה הזאת אשר שואלים למה בריאת עוה"ז היה בזמן שהיה ולא קודם או אח"כ . ולכן לריך שתדע את אשר נבאר בתיבוינו . והוא כי הגה נודע כי האור העליון למעלה למעלה עד אין קץ הנקרא א"ס שמו מוכיח עליו שאין בו שום חפיסה לא במחשבה ולא בהרהור כלל ועיקר . והוא מופשט ומיבדל מכל מחשבות והוא קודם אל כל הנאללים והנבראים והילורים והנעשים ולא היה בו זמן התחלה וראשית כי המיד הוא נמלא וקיים לעד ואין בו ראש וסוף כלל . והנה מן הא"ס נשאלשל אח"כ מליאות המאיר הגדול הנקרא א"ק לכל הקדומים כח"ש בענף ג' . ואח"כ נשאלשלו ממנו האורות הנלתין בא"ק ונה הם אורות רבים היוצאים מתוכו ומאירין חולה לו . מהם תלויין ממוחו ומהם מגולגלתא זממם מעיניו ומהם מאוזניו ומהם מחוטמו ומהם מפיו ומהם ממלחו חילה לו ומהם סביבות גופו שהוא בחי' ז' תחתונים שלו ובסביבותיהם אורות רבים מאירים ונהלים בהם הנקרא עולם הנקודים ואח"כ נשאלשלו ממנו ד' עולמות אבי"ע הידועים ומפורסמים כנזכר בזהר ובתיקונים . ואמנם אלילות א"ק הוה ומכ"ש שאר עולמות שתחתיו כנ"ל היה להם ראש וסוף והיה להם זמן התחלה והיוותן ואלימותן משא"כ בא"ס הנ"ל . והנה מן העת וזמן אשר התחיל התפשטות והשתלשלות האורות והעולמות הנ"ל מאז התחיל הווייה הנבראים כולם זה אח"ז עד שבא הדבר אל המליאות אשר הוא עתה וכפי סדר ההתפשטות והשתלשלות כאשר הזמנים זה אח"ז כך נעשה ולא היה אפשר להקדים או לאחר בריאת עוה"ז כי כל עולם ועולם נברא אחר בריאת עולם שלמעלה ממנו וכל העולמות היו נבראים ומתפשטים ומשתלשלים והולכים זה תחת זה בזמנים שונים ומאחרים וא"ז עד שהגיע זמן בריאת עוה"ז ואלו נברא בזמן הראוי לו אחר בריאת העולמות העליונים אשר עליו ודי בזה כי לא נוכל להרחיב ולהעמיק ביאור זה הענין ככל האורז ואידך (ד) וכמה ומתי :

ענף ב

בענין א"ס ב"ה . אידך היה התחלת אלילות העולמות הנאללים ממנו וגם חקירה גדולה ומחלוקת עולם נחלקו בו כל המקובלים כולם כי יש מי שכתב כי הי"ס הם כסדר י' מדריגות זו אח"ז וזו למטה מזו . ויש מי שכתב כי סדר עמידתן דרך קיום ימין ושמאל ואמלע והם ג"ס חז"ן זו ע"ג זו בקו ימין וג"ס בג"ה זו ע"ג זו בקו שמאל וד"ס כתי"ס זו ע"ג זו בקו האמצעי ורבים יתכמו ויאמרו כי הם בלורת גלגלים עגולים זה תוך זה וזה מקיף וסובב לזה . והנה מי שיסתכל בדברי רשב"י בס' הזוהר והתיקונים וכן בספר הבהיר (לר' נחוניאל בן הקנה) ימלא בדבריהם מאמרים שונים ומחולפים נטיים לכאן ולכאן והמקובלים האחרונים (נבוכו בזה) גלאו יוהר לחקור [א] ולא יכלו כי קושיא גדולה וחזקה הולכת ומסערת

הנהגות וביאורים (ה) עיין בס"ה הקדמה ג' ב"י מדב"ש : (ב) עיין בס' דברי שלום וכו' אמר ליעקב (דכ"ג אות ס"ט) דהקשו בעלמא היה הוה רמון כחותיות הויה . אצל יהיה היכא רמון . והנה דמנו לעת"ל שיהיה ז"ן צדדינית לוי"א שבה י"ה כן יקראו וז"ל . א"כ הרי רמון הוה הוה ויהיה ע"ש . (ולפת"ש הנר"א ז"ל בספד"ז (ל"ב ד') שיעקר שם הויה הוא יהיה ע"ש אין כאן קושיא) . אמנם העיקר בזה כמ"ש הנר"א בס' פ"א מ"א א"ז ובכ"ז כי אוחיות הוה הוה ויהיה הם אוחיות ג' היות ובה ה"ג היות דמלך מלך ימלך שהוא סוד שם י"ב (ה"ר ב"ר) : (ג) אמר מאיר מלשון סהר דקאמר אלה כו' שקודם כתיבה עולם היה סק"ה נקרא ג"כ חכם דין רק שיהיה כחה ע"ש העתיד . אצל עתה הוא כפועל אחר שהאניל העולמות וז"ל בענף ב' לקמן שלימות פעולתו כי אז היה כחה לא כפועל ואין הדבר שלם אם אינו ג"כ כפועל ע"ש : (ד) ר"ל כמה זמן היה בין מליאות עולם לעולם ומתי ר"ל מתי היה אלילות הראשון והתחלתו . כ"מ מכ"י השכ"ז :

השמש

